

JANAS GOLOMBEVSKIS

1935.05.05–2017.10.29

2017 m. rudenį netekome ilgamečio Lietuvos geologijos tarnybos darbuotojo, vyriausiojo geofiziko Jano Golombevskio. J. Golombevskis gimė 1935 m. Vičiūnų kaime (Širvintų r.). 1941 m., būdamas tik šešerių metų, su šeima iš Lietuvos buvo ištremtas į Sibirą. 1953 m. Gorno Altaiske baigė vidurinę mokyklą, o 1959 m., baigęs studijas Tomsko politechnikos institute, įgijo geofiziko specialybę. 1959–1963 m. J. Golombevskis dirbo Tiumenės geologijos valdyboje, Chanty Mansijsko naftos žvalgybos ekspedicijoje, kur įgijo naftos ir dujų telkinių paieškos praktinių įgūdžių. Į Lietuvą J. Golombevskis grįžo 1963 m. ir pradėjo dirbti Lietuvos geologinėse ekspedicijose.

1967 m. Geologijos valdybos viršininko V. Mikalausko įsakymu Šiauliuose buvo įsteigta seisminės žvalgybos partija, o jos vadovu paskirtas geofizikas J. Golombevskis. Iki to laiko Lietuvos teritorijoje seisminius darbus vykdė treštas „Specgeofizika“. Tuo metu seisminės žvalgybos pagrindinis uždavinys buvo išskirti ir paruošti giliam gręžimui perspektyvias lokalias struktūras, sudarant seismines bangas atspindinčių sluoksnių struktūrinius 1:50 000 arba 1:25 000 mastelio žemėlapius. J. Golombevskis buvo pirmasis geofizinių darbų Lietuvoje organizatorius ir vadovas. Šios seisminės žvalgybos partijos įkūrimas buvo vienas esminių įvykių, nulėmusių naftos paieškų sėkmę Lietuvoje. Visiems naftos telkiniams surasti buvo ir šiuo metu svarbiausi yra duomenys, gauti taikant įvairius seisminius žvalgymo metodus. J. Golombevskiai vadovaujant ir tiesiogiai dalyvaujant, Lietuvoje buvo įkurta ne tik seisminė žvalgybos partija, bet ir įdiegta moderni atspindinčių seisminių bangų sužadavimo ir registravimo technika, pradėti taikyti nauji, tuo metu modernūs seisminės žvalgybos metodai (bendro giluminio

taško metodas (BGMT)), seisminių duomenų analoginis įrašymas pakeistas skaitmeniniu, pradėti vykdyti seisminiai tyrimai gręžiniuose, įkurta geofizinės seisminės informacijos apdorojimo ir interpretacijos grupė. Intensyvių seisminių paieškos darbų ir įdiegtų naujovių dėka Lietuvos sausumos teritorijoje buvo nustatyta virš 60 lokalių struktūrų. Kas ketvirtoje seisminiais metodais nustatytoje lokalioje struktūroje, išgręžus giliuosius gręžinius, buvo atrasti naftos telkiniai.

Ilgiausiai (1969–1991 m.) J. Golombevskis dirbo Lietuvos geologijos valdyboje (vėliau – Lietuvos geologijos tarnyboje) vyriausiuoju geofiziku. Tuo metu naftos paieškų darbams finansavimą skyrė TSRS geologijos ministerija. Nors finansavimas, palyginus su kitais Sovietų Sąjungos naftingais regionais, buvo labai mažas (apie 5–7 mln. rb.), vos ne kiekvienais metais buvo rengiamasi jį nutraukti. Tačiau Lietuvos geologams visada pavykdavo apginti kitų metų naftos paieškinių darbų planus, ir tai didelis ir J. Golombevskio nuopelnas. Jis sugebėdavo apginti paieškinių darbų rezultatus ir pagrįsti tolesnį naftos paieškų Lietuvoje perspektyvumą. Geologijos ministerijos patvirtinti planai reikė, kad giliojo ir struktūrinio gręžimo darbai bei geofiziniai žemės gelmių tyrimai bus vykdomi. Tuo metu Lietuvoje buvo atrasti pagrindiniai naftos telkiniai: 15 vidurinio kambro smiltainiuose, 3 silūro rifiniuose dariniuose ir 1 ordoviko uolienose. Beveik visi vidurinio kambro smiltainiuose rasti naftos telkiniai šiuo metu yra eksploatuojami.

1991 m. J. Golombevskis išėjo į užtarnautą pensiją, susigrąžino tėvų žemę ir sėkmingai ūkininkavo. Nepaisant sudėtingų pokario metų ir sunkios vaikystės, Janas išliko kukliu, sąžiningu ir labai geranorišku žmogumi savo šeimai ir kolegoms. Janą Golombevskį prisiminsime kaip kompetentingą vadovą, labai darbštų geofiziką ir nuoširdų draugą.

*Igoris Šeštokas, Dmitrij Novik,
Onytė Zdanavičiūtė*

*Žmogaus gyvenimas –
akimirka laike,
Tik kelias iš nebūties
į Amžinybę ...*

NIJOLĖ KLAUS

1933.12.07–2018.04.15

Visi keliaujame tuo pačiu keliu, bet kiekviena netektis skaudžiai paliečia ne tik artimuosius, bet ir kolegas, buvusius bendradarbius. Visuomet atrodo, kad per anksti, kad dar ne laikas. Taip manome ir apie Nijolę, niekuomet nepradusią jūmoro, optimizmo, pasiruošusią padėti, pagelbėti, patarti... Nijolę labai palaužė sūnaus Evald'o liga ir netektis 2016 metais.

Nijolė Klaus (Daugėlaitė) gimė 1933 m. gruodžio 7 d. Vaivadiškių kaime, Pagirių valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Panevėžio 4-oje vidurinėje mokykloje mokėsi 1949–1953 m. Su šios mokyklos atestatu įstojo į Vilniaus universitetą. Universitetą baigė 1959 m. įgydama inžinierės geologės specialybę. Po baigimo Hidrogeologinėje ekspedicijoje dirbo technike, jaunesniąja geologe, o nuo 1960 m. iki 1964 m. – inžiniere geologe Geologinėje paieškų ir žvalgybos ekspedicijoje. Prasidėjus Lietuvoje naftos paieškų darbams ir įkūrus Naftos žvalgybos ekspediciją, Nijolė, kaip gabi geologė, 1964 m. buvo pakviesta dirbti į lauko ir gręžimo geologinės medžiagos apibendrinimo, naftos išteklių prognozavimo ir skaičiavimo teminę grupę. Teminė grupė buvo Naftos žvalgybos ekspedicijos „smegenys“. Čia dirbo mokslų daktarai Algirdas Stirpeika, Varvara Malinauskienė (Murmorceva), aukštos kvalifikacijos geologas Vitalis Sakalauskas ir kt. Šioje grupėje Nijolė išdirbo

26 metus (iki 1990 m.), kuomet Naftos žvalgybos ekspedicija buvo iškelta į Gargždus.

N. Klaus geologinis profesinis palikimas didžiulis: ji yra autorė vieno pirmųjų Lietuvos tektoninių žemėlapių (1965–1967 m.), kuriame ji išskyrė penkis nuosėdinės dangos struktūrinius aukštus, vėliau susietus su tektoninio vystymosi struktūriniais kompleksais. Nijolė yra ir Lietuvos devono–karbono paleogeografinių, paleotektoninių ir naftingumo perspektyvų žemėlapių pagrindinė sudarytoja. Tarp visų naftos paieškoms perspektyvių teritorijų, plotų, naftos telkinių išteklių skaičiavimo ataskaitų autorių yra ir Nijolės Klaus pavardė.

Atsisveikinti su Nijole, kaip sakė kaimynė Olga, „*labai geru žmogumi*“, atėjo būrys kaimynų. Jie prisiminė, kad ir bėdoje, ir reikale ji būdavo „greitoji pagalba“.

Nepamirštas močiutės Nijolės paveikslas išliks jos dviejų anūkų ir dviejų proanūkų širdyse. Gražiai, šiltai ir su meile apie močiutę Nijolę atsisveikinant kalbėjo anūkas Chorst ir jo draugas Eimantas.

Šviesus Nijolės atminimas išliks jos bendradarbių ir kolegų atmintyje.

*Birutė Krasnevič,
Vita Rasteniene*